

Sygn. akt II Cz 864/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 20 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Wojciech Vogt – spr.

Sędziowie: S.S.O. Barbara Mokras

S.S.O. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

przeciwko dłużnikowi K. L.

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy wierzyciela

na skutek zażalenia wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 7 listopada 2016 r. sygn. akt I Co 1936/16

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że nadać mu następujące brzmienie:

„ 1. nadać klauzulę wykonalności tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przez Sąd

Rejonowy w K. Wydział I Cywilny w sprawie o sygnaturze akt I C 149/12

z dnia 19 stycznia 2012 r. na rzecz nowego wierzyciela Asekuracja

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.;

2. nie obciążać dłużniczki kosztami postępowania klauzulowego.”,

II. nie obciążać dłużniczki kosztami postępowania zażaleniowego.

S.S.O. Barbara Mokras S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 257/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 marca 2016 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu oddalił wniosek

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy wierzyciela wyrokowi Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 19 stycznia 2012 r., wydanemu w sprawie o sygnaturze akt I C 149/12.

W uzasadnieniu wskazano, że wniosek podlegał oddaleniu albowiem w ocenie Sądu I instancji wnioskodawca nie wykazał skuteczności przeniesienia wierzytelności gdyż nie przedłożył tytułu wykonawczego wystawionego na rzecz cedenta z zaznaczeniem wyniku prowadzonej dotychczas egzekucji.

Zażalenie od tego rozstrzygnięcia złożył wierzyciel zarzucając naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 788 § 1 k.p.c. oraz art. 776 k.p.c. w zw. z art. 783 § 1¹ k.p.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie w przedmiotowej sprawie, a w konsekwencji odmowę nadania klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień mimo spełnienia przesłanek opisanych w tym przepisie. W oparciu o ten zarzut skarżący wniósł o zmianę postanowienia przez uwzględnienie wniosku o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień i zasądzenie kosztów postępowania klauzulowego oraz zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 788 § 1 k.p.c., jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż przedłożone przez wnioskodawcę dokumenty są dokumentami z podpisami urzędowo poświadczonymi.

Z uwagi na wspomniane brzmienie art. 788 § 1 k.p.c. jako uzasadniony należy uznać zarzut skarżącego, że, wbrew stanowisku Sądu Rejonowego, nie ma podstaw do uznania, iż przeszkodą w uwzględnieniu przedmiotowego wniosku jest brak przedłożenia, przez wnioskodawcę tytułu wykonawczego wydanego na rzecz poprzedniego wierzyciela.

Jak zasadnie wskazał skarżący, wymóg przedłożenia tego rodzaju dokumentu nie wynika z obowiązujących przepisów, tj. zarówno z dyspozycji art. 788 § 1 k.p.c., jak i z § 193 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (j.t. Dz. U. z 2015, poz. 2316). Warto zauważyć, iż klauzulę wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności nadaje się tytułowi egzekucyjnemu, a nie tytułowi wykonawczemu, co wynika implicite z treści przepisu art. 788 § 1 k.p.c. Z kolei z przepisu powołanego § 193 wspomnianego rozporządzenia wynika, że postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności łączy się trwale z tytułem egzekucyjnym,

a nie wykonawczym, i taki tytuł opatruje się klauzulą wykonalności. Przy czym zgodnie z § 193 ust. 2 rozporządzenia przepis ten stosuje się odpowiednio w przypadku określonym w art. 783 § 3 k.p.c., który dotyczy, tak jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, prawomocnych orzeczeń sądu. Regulacja ta nie wprowadza także rozróżnienia pomiędzy nadawaniem klauzuli wykonalności na rzecz wierzyciela, na którego przedmiotowy tytuł egzekucyjny został wystawiony, a wierzycielem, na którego przeszło dane uprawnienie.

Podkreślenia wymaga przy tym okoliczność, że jak zasadnie wskazał Sąd Najwyższy w powoływanej przez Sąd I instancji uchwale z dnia 4 sierpnia 1992 r., sygn. akt III CZP 94/92, publ. OSNC 1993/3/92, skutkiem nadania klauzuli wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności także w przypadku, gdy przed przeniesieniem wierzytelności - na wniosek zbywcy - sąd już nadał na jego rzecz tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności, będzie istnienie w stosunku do tej samej wierzytelności - co najmniej - dwóch tytułów wykonawczych na rzecz różnych osób, a mianowicie zbywcy i nabywcy wierzytelności. Mimo to przepisy nie przewidują możliwości uchylecia w takiej sytuacji klauzuli wykonalności nadanej na korzyść pierwotnego wierzyciela i w jej miejsce nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następczego wierzyciela.

W konsekwencji przedłożenie sądowi rozpoznającemu wniosek o nadanie klauzuli na podstawie

art. 788 § 1 k.p.c. tytułu wykonawczego pełniłoby jedynie nieprzewidzianą przez przepisy obowiązującego prawa funkcję prewencyjną, zapobiegającą prowadzeniu egzekucji na podstawie dwóch tytułów wykonawczych. Tego rodzaju funkcja jest realizowana przez instytucję powództwa przeciwegzekucyjnego uregulowanego w art. 840 k.p.c. W razie nadużycia swoich praw przez zbywcę wierzytelności na podstawie tego przepisu dłużnikowi będzie przysługiwało powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego klauzuli wykonalności, co z reszta zauważył Sad rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało zgodnie z art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzec jak w punkcie I. sentencji.

Wspomnienia wymaga, że w myśl generalnej zasady cesja wierzytelności dokonana na podstawie art. 509 k.c. nie powoduje zmiany zobowiązania a co istotne nie może pogorszyć sytuacji dłużnika. Dłużnik dalej ma zatem obowiązek świadczenia tylko tego, do czego był zobowiązany w stosunku do zbywcy (H. Ciepła (w:) Komentarz do kodeksu cywilnego, wyd. Lexis Nexis s. 587; B. Łubkowski (w:) Kodeks cywilny – komentarz, t. II, Warszawa 1972, s. 1220). Z tej przyczyny w ocenie Sądu Okręgowego nie ma podstaw do obciążania dłużniczki kosztami kolejnego postępowania klauzulowego. Tym samym zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie z uwagi na zbycie wierzytelności oraz fakt, że dłużniczka zobowiązana została już do poniesienia kosztów postępowania klauzulowego (postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 6 czerwca 2013 r. wydane w sprawie I C 1738/12 – k. 142 akt sprawy Sądu Rejonowego w Kaliszu sygn. akt I C 1738/12) o kosztach sądowych zarówno postępowania I, jak i II instancyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

S.S.O. Barbara Mokras S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski